

JIŘÍ MYRON

***7. července 1884, Humpolec
†25. ledna 1954, Ostrava**

**Divadelní a filmový herec, divadelní režisér,
ředitel Národního divadla moravskoslezského
1942–1946**

Narodil se jako Bohumil Prošek v Humpolci. V Praze vystudoval Českou obchodní akademii v Resslově ulici. Během studentských let se spřátelil se skupinou umělců a divadelníků, kteří jej začali přezdívat „Myron“ kvůli jeho nadšení pro slavnou bronzovou sochu Myrónova atletického diskobola. V těchto letech se také poprvé seznamoval s hereckou profesí u malých kočovných divadelních společností a zcela jí propadl.

Byl více Jiří Myron – herec než Bohumil Prošek – úředník. Snad proto, když byl v roce 1911 služebně přeložen jako kancelářský pomocník do Kladna, svůj život natrvalo spojil s divadlem – nejprve v Kladně a v Olomouci. Po první světové válce už v těchto divadlech pomáhal jako herec a režisér formovat jejich nový charakter. Své zkušenosti si přinesl v roce 1924 do Národního divadla moravskoslezského v Moravské Ostravě, v jehož angažmá nakonec zůstal, a v letech 1942–1946 se stal i jeho ředitelem. Jiří Myron později napsal: „... nenapadlo mě ani ve snu, že zde zakotvím na tak dlouhou dobu.“

V ostravské činohře režíroval kolem stovky inscenací. K divácky nejúspěšnějším patřily inscenace her Jízdní hlídka Františka Langera, Morálka paní Dulské Gabriely Zapolské, Tolstého drama Anna Karenina s představitelkou titulní role Táňou Hodanovou a mnoho dalších. V krátkém čase se Jiří Myron stal ostravskou hereckou osobností a v souboru patřil k nejtvorivějším hercům – čemuž odpovídá jeho pestrý rejstřík rolí. Jmenovitě: dobrotivý statkář Simeonov-Piščík ve Višňovém sadě, král Lear, Marmeladov ve Zločinu a trestu, markrabě Gero ve stejnojmenném Jiráskově dramatu, postava Millera v Schillerových Úkladech a lásce nebo farář Hora v Šrámkově Létě. Úspěšný byl také v ostravské operetě a často s ní spolupracoval. Jiří Myron se objevil také před filmovou kamerou (i když pouze čtyřikrát) po boku tak významných divadelních a filmových herců, jako byl Theodor Pištěk, Růžena Machová-Šlemrová, Ladislav Pešek a další.

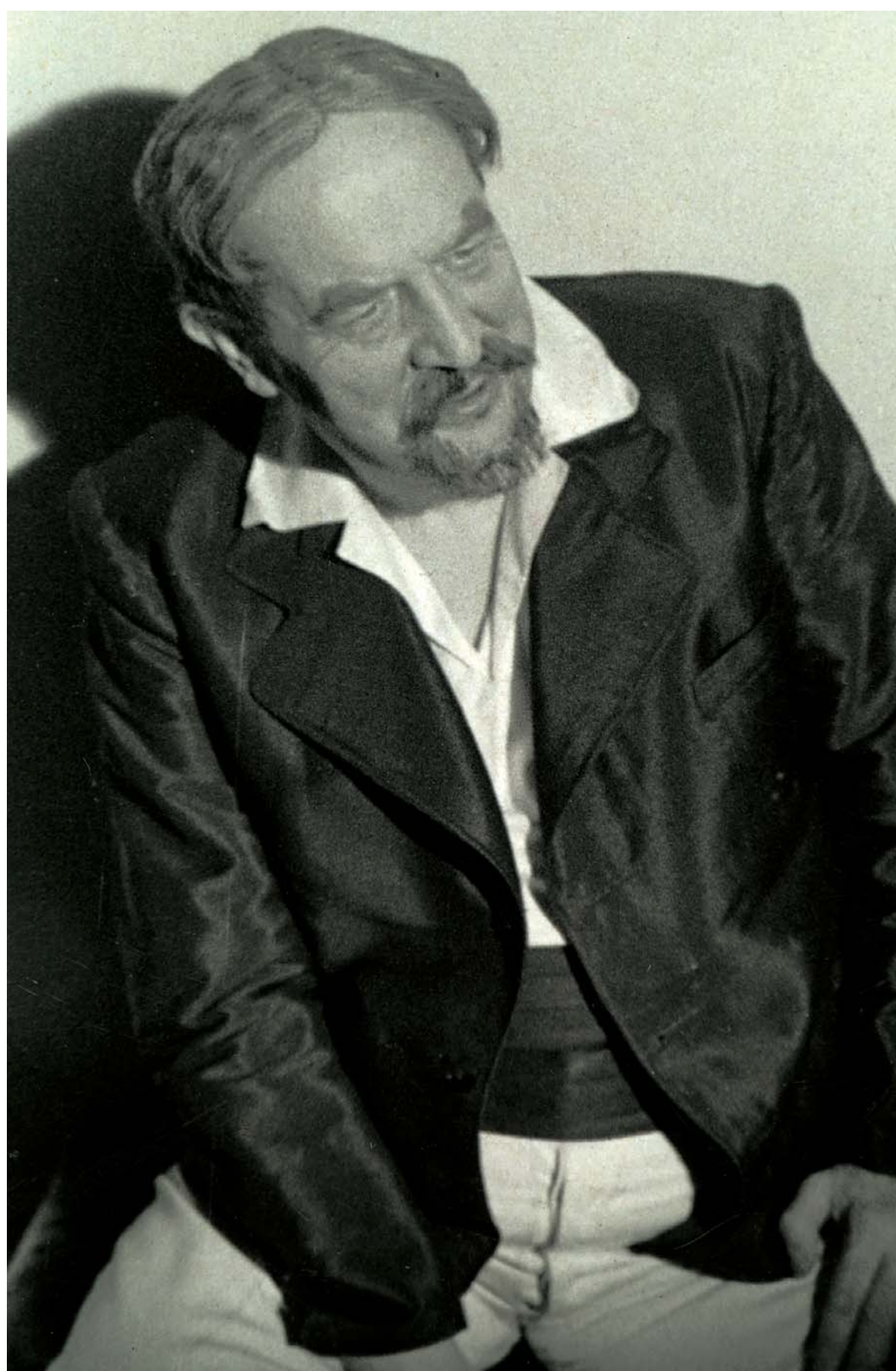
Jiří Myron za svoji uměleckou činnost obdržel v roce 1937 Cenu města Ostravy. Vyvrálmým a originálním herectvím měl zásadní význam pro divadelnictví v Ostravě. Jeho umělecká tvorba a výběr repertoáru přibližovaly ostravské divadlo k nejširším lidovým vrstvám. Neuzavíral se ani před novými uměleckými proudy, a díky tomu zdejší divadelní scéna nezaostávala, byla stále tvořivá a oslovovala především mladou generaci herců, která po jeho smrti prosadila návrh, aby Lidové divadlo (dřívější Národní dům) neslo Myronovo jméno.

Gero (Alois Jirásek: Gero, premiéra 3. 10. 1945)
Foto: podsbírka muzikologie a teatrologie Ostravského muzea

Sluha Tschecco (Emmerich Kálmán: Hraběnka Marica, premiéra 29. 5. 1925). Foto: podsbírka muzikologie a teatrologie Ostravského muzea

Statkář Zelenka (Josef Štolba: Vodní družstvo, premiéra 25. 6. 1941). Foto: archiv NDM

Hynek Němec a Jiří Myron (Franz Werfel: Jakubowski a plukovník, premiéra 14. 3. 1947)
Foto: Městský archiv v Ostravě

Jiří Myron v roce 1918

Simeonov-Piščík (Anton Pavlovič Čechov: Višňový sad, premiéra 27. 1. 1925). Foto: podsbírka muzikologie a teatrologie Ostravského muzea

Tragéd Gromilov (Alexandr Nikolajevič Ostrovskij: Talenty a ctitelé, premiéra 15. 5. 1947). Foto: Jarmila Podbierová (archiv NDM)